

## Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen

---

**Klaagschriftnummer:** K/21.0001

De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen behandelt het klaagschrift dat op 19 januari 2021 is binnengekomen bij de klachtencommissie. De klacht is ingediend door klager. De klacht richt zich tegen de beslissing om verplichte zorg in de vorm van medicatie (haldol) te gaan starten met ingang van 18 januari 2021. In de klacht is tevens verzocht om schorsing van deze beslissing. De voor behandeling verantwoordelijke personen zijn verweerster 1 en verweerder 2.

### **Verloop van de klachtprocedure**

Het klaagschrift is ontvangen op 19 januari 2021. Klager heeft in het klaagschrift vermeld dat hij de commissie toestemming geeft voor inzage van zijn dossier. Verweerster 1 heeft op 19 januari 2021 ingestemd met schorsing van de beslissing tot aan de zitting van de Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen. De toelichting van de vervangend patiëntenvertrouwenspersoon is ontvangen op 20 januari 2021. Verweerster 1 heeft de klachtencommissie laten weten dat de brief in het kader van artikel 8:9 lid 1 en 2 dd. 18 januari 2021 gelet op de korte periode tot aan de hoorzitting, als verweerschrift kan worden beschouwd.

### Schriftelijke stukken (klachtdossier):

- Klaagschrift dd. 19 januari 2021, ontvangen op 19 januari 2021;
- Brief in het kader van artikel 8:9 lid 1 en 2 dd. 18 januari 2021;
- Toelichting patiëntenvertrouwenspersoon dd. 20 januari 2021, ontvangen op 20 januari 2021.

Partijen hebben een afschrift van elkaars stukken ontvangen.

Inzage van het patiëntdossier van klager heeft voorafgaand aan de zitting plaatsgevonden. In verband met de maatregelen omtrent het Corona-virus heeft de zitting plaatsgevonden middels een beeldbel-verbinding via Microsoft Teams.

### Hoorzitting van 21 januari 2021. Hieraan namen deel:

- klager, bijgestaan de vervangend patiëntenvertrouwenspersoon, en een verpleegkundige;
- verweerders.

en voor de klachtencommissie:

- voorzitter klachtencommissie;
- psychiater, lid klachtencommissie;
- GGZ-agoog, lid klachtencommissie;

Voor de verslaglegging nam de ambtelijk secretaris klachtencommissie, deel.

De inhoud van het klaagschrift en het verweerschrift wordt hier als herhaald en ingelast beschouwd.

### **De klacht**

Klager heeft, zakelijk en verkort weergegeven, het navolgende naar voren gebracht:

Klager heeft geen voorgeschiedenis in de psychiatrie. In 2000 is zijn dochtertje levenloos ter wereld gekomen. Toen zijn zoon werd geboren, deze is inmiddels 9 á 10 jaar geleden, is hij anderhalf jaar depressief geweest. Hij heeft toen zelf een psychiater gezocht om te vragen waar dit aan lag.

Die psychiater oordeelde toen dat dit waarschijnlijk een gevolg was van het overlijden van zijn dochtertje en het recente uitgaan van de relatie met de moeder van zijn kinderen. Hij heeft destijds een paar gesprekken gehad met die psychiater en daarna ging het beter met hem.

In zijn woning heeft klager de stopcontacten verwijderd. Bij metingen bleek dat er sprake was van nitraat en nitriet in zijn woning, dit bleek te worden veroorzaakt door de kabels van de elektriciteit. Klager heeft in het verleden twee jaar in een huisje in het bos gewoond, hij is dus gewend om in een frisse omgeving te verblijven en vindt daar niets schadelijks aan. De koele leefomgeving zorgt er ook voor dat hij de koelkast niet hoefde te gebruiken, waarvoor hij elektriciteit nodig zou hebben, de producten bleven juist wel koel. In zijn woning was geen sprake van een gasaansluiting, dus de motivering van verweerders dat hij zijn gas zou hebben afgesloten is niet juist. Tevens is klager van mening dat de bewering over het elektriciteitskastje niet klopt: hij heeft hier op gezeten, niet aan gezeten. De deur van zijn woning had hij dichtgeschroefd omdat er regelmatig bij hem werd ingebroken waarna zijn apparatuur werd gemanipuleerd waardoor dit niet meer werkte. Het gereedschap in zijn woning werd magnetisch, daarom ging klager er vanuit dat er sprake was van een magnetisch veld in zijn woning en dat hij daardoor ook diarree had. Toen de elektriciteit was uitgeschakeld in zijn woning waren alle problemen en klachten die hij ervoer verdwenen.

Klager erkent dat hij zich afzonderde op een klein hoekje van zijn huiskamer, dit had te maken met de aanwezige gassen op die plek. Volgens zijn metingen was er op die plek het minste gas aanwezig. Hij heeft dit ook bewezen door middel van de teststrips die hij in zijn huiskamer had opgeplakt. Dit heeft hij ook laten zien bij de zitting voor de zorgmachtiging.

Toen hij nog thuis was ging hij gewoon naar buiten, hij ging bijvoorbeeld naar de winkel om boodschappen te doen. Thuis heeft hij geen televisie omdat hij geen behoefte heeft om op de hoogte te zijn van alle negativiteit in de wereld. Hij is erg leergierig en was daarom veel aan het leren. Hij heeft een aantal dingen geconstateerd in zijn woning, daar heeft hij vervolgens zijn leven op ingericht. Ook in de Kliniek Winschoten heeft hij door middel van teststrips een aantal zaken geconstateerd. Klager wil zichzelf niet gek maken, daarom is hij hier niet de hele dag mee bezig.

Klager heeft in de badkamer van zijn kamer in de kliniek Winschoten een glas water staan. Hierin bleven belletjes vastzitten aan de wand van het glas. Daarnaast had klager een teststrip op een foto gehangen in zijn kamer.

De dag na het opplakken van de teststrip werd hij wakker met hoofdpijn, terwijl hij dit anders nooit heeft. Hij keek naar het teststripje op de foto en daaruit bleek dat hij in een zurige omgeving verbleef, de luchtvochtigheid in zijn kamer is zurig. Hij is van mening dat zijn zorgen hieromtrent terecht zijn. Hij houdt zich niet dagelijks bezig met elektriciteit en dergelijke maar als hem hier vragen over gesteld worden, dan zal hij deze beantwoorden. Klager heeft besloten zich hier verder niet druk over te maken. Hij leeft nog en denkt dat voorlopig ook wel te blijven doen. Hij doet in de rest van de kliniek verder geen tests of zo, hij vertrouwt er op dat het met zijn gezondheid wel goed zal komen.

Een psychiater zou een diagnose kunnen stellen over klager, maar als de psychiater geen verstand heeft van waarom klager zijn elektra heeft afgesloten in zijn woning en de zuurgraad in zijn kamer in de kliniek Winschoten, dan kan deze eigenlijk die diagnose niet stellen. Er moet wel verstand zijn van de zaken waarover de psychiater moet oordelen om te komen tot een juiste diagnose.

Klager is er zelf niet van overtuigd dat hij een psychose zou hebben. Als hij er van bewust zou zijn dat de medicatie noodzakelijk zou zijn voor hem, dan zou hij geen bezwaar hebben om dit in te nemen. De ouders en zus van klager maken zich zorgen om hem, zij gaan er vanuit dat hij psychotisch is. Klager wil wel medicatie gaan gebruiken als dat maakt dat zijn ouders en zus daar rustiger van worden, maar zelf ziet hij de noodzaak van de medicatie niet in. Klager wil alleen medicatie die doelgericht zou zijn voor hem zelf en niet zijn hele brein plat legt. Maar ook dat zou hij op dit moment dan alleen doen om zijn ouders en zus gericht te stellen. Klager heeft ook al tegen verweerder 2 gezegd dat een placebo mogelijk geschikt zou zijn voor hem, vooral omdat andere mensen dan denken dat het werkt bij hem.

De patiëntenvertrouwenspersoon heeft in de toelichting op de klacht opgenomen dat klager van mening is dat er geen sprake is van ernstig nadeel, veroorzaakt door een stoornis dat verplichte zorg, zoals medicatie, rechtvaardigt. De opname van klager is voornamelijk omdat zijn familie zich zorgen over hem maakt, maar zelf is hij van mening dat het eigenlijk best goed met hem gaat.

Op de afdeling gebeuren vreemde dingen, volgens klager. Zo is gebleken dat klager zijn vitamine B-12 gehalte ineens te hoog is. Klager maakt zich hier zorgen over terwijl er vanuit de kliniek weinig aandacht aan geschonken wordt.

Tot dusver heeft klager wel wat medicatie ingenomen. Maar klager wil alleen de beste medicatie met de minste bijwerkingen voor zijn 'zogenaamde' probleem. Klager wil graag zelf onderzoek doen naar de medicatie die hem wordt voorgeschreven om een goed oordeel te kunnen geven of dit het aangewezen medicament voor hem is of niet. Dit kost hem erg veel tijd, met name omdat er over zoveel verschillende medicamenten gesproken is. Als hij hier hulp bij vraagt, wordt daar niet op ingegaan of het wordt uitgesteld.

Binnen de kliniek gaat klager zijn gang en is er geen sprake geweest van noodsituaties, fysiek geweld of bedreigingen. Klager is van mening dat de verplichte zorg niet proportioneel is.

Klager zou graag zien dat de medicatie die hij voorgeschreven krijgt dat stukje behandelt waar zijn familie zich zorgen over maakt en wil daarom geen medicatie die werking heeft op zijn gehele hoofd en daarnaast ook veel andere bijwerkingen kent.

### ***Verzoek tot schadevergoeding:***

Klager is van mening dat hij in verband met de uitvoering van verplichte zorg schade heeft geleden. Bij een gegronde uitspraak op zijn klacht zal de schade nader worden onderbouwd.

### **Het verweer**

Verweerders hebben, zakelijk en verkort weergegeven, het navolgende naar voren gebracht:

Voorafgaand aan de opname in de Kliniek Winschoten ontstond er een toenemend zorgelijke situatie. Verweerders zijn van mening dat als gevolg van een psychotische stoornis het gedrag van klager leidt tot ernstig nadeel.

Klager had zich in zijn woning afgesloten van elektra en gas vanuit de overtuiging vergiftigd te worden. Hij verbleef in een onverwarmde woning en zat vrijwel de hele dag voor een open raam. Hij had de toegangsdeur van zijn woning dichtgeschroefd uit angst voor indringers. Het gebruik van leidingwater vertrouwt hij niet omdat er bubbels / gassen in zouden zitten. Vanuit het dossier van klager wordt duidelijk dat er zowel vanuit de familie van klager als ook door omwonenden meldingen over klager zijn gedaan, waaronder dat hij bij de elektriciteitskast van de gemeente zou hebben gezeten en een gat in de deur van de woning van zijn ouders zou hebben geprobeerd te zagen. Daarnaast was hij dreigend naar een buurjongen van zijn ouders en betaalde hij al enkele maanden zijn huur niet.

Klager weigerde zorg op vrijwillige basis, zowel ambulante als een opname op vrijwillige basis. Vanuit het IHT-team en de OGGZ is geprobeerd om klager te overtuigen van het nut van behandeling en te starten met medicatie. Hoewel hij op sommige momenten aangaf daar open voor te staan, zette hij niet door wanneer het concreter werd en is het niet gelukt om met medicatie te starten. Ook bij een opname op vrijwillige basis verscheen klager uiteindelijk niet op het intakegesprek. Beide teams bevestigen het beeld van klager en de ambivalentie voor het aangaan van behandeling.

Gedurende de opname is er een toename in de psychotische belevingen van klager zichtbaar. Klager denkt dat de lucht op de afdeling zuren bevat, is wantrouwend naar het water en heeft het idee gehad dat er mensen op zijn kamer kwamen als hij lag te slapen wat maakte dat hij een stoel had vastgemaakt aan de deurklink van zijn kamer.

Verweerster 1 erkent dat zij en haar collega's op de afdeling bepaalde kennis van elektra niet hebben waardoor zij klager op dat moment niet goed kunnen begrijpen.

Echter duidt zij de achterdocht van klager hieromtrent als psychotische belevingen die leiden tot een ernstig nadelige situatie voor klager. Klager zegt niet absoluut nee tegen het gebruik van medicatie, echter wanneer er medicatie wordt aangeboden weigert klager dit.

Verweerster 1 acht klager helder van geest maar hij weegt zijn belangen af vanuit de psychotische stoornis. Zij schat in dat klager ten aanzien van de stoornis en de noodzaak van behandeling verminderd in staat is om te komen tot een redelijke waardering van zijn eigen belang. Dit heeft echter nog geen duidelijke plek in het dossier sinds de invoering van de Wvvgz.

In de toelichting van de patiëntenvertrouwenspersoon wordt uitgegaan van depotmedicatie, hier is volgens verweerster 1 nog geen sprake van. Er is in eerste instantie sprake van het starten van orale medicatie. In een klinische setting is er redelijk goed zicht op inname van orale medicatie. Verweerster 1 heeft 3 mg haldol voorgeschreven. De verpleegkundigen hebben dit meermaals aan klager aangeboden, zoals te doen gebruikelijk in de aanlooperperiode naar verplichte zorg. Inname is dan nog vrijwillig.

De dosering van 3 mg is een reguliere dosering die op basis van noodzakelijkheid kan worden verhoogd of verlaagd. Wanneer klager niet bereid is de medicatie oraal in te nemen, dan zal worden gekozen voor een dosering van 5 mg intramusculair. De iets hogere dosering is gelegen in het feit dat haldol wordt geleverd in ampullen van 5 mg en is daardoor lastiger te doseren naar 3 mg, maar dit werkt echter niet langer dan een dag.

## **Overwegingen en conclusies van de klachtencommissie**

### *Ten aanzien van de ontvankelijkheid en de bevoegdheid*

Op grond van artikel 10:3 Wvvgz kan de betrokkene, de vertegenwoordiger of een nabestaande van betrokkene een schriftelijke en gemotiveerde klacht indienen bij de klachtencommissie over de nakoming van een verplichting of een beslissing op grond van de in dat artikel opgesomde artikelen uit de Wvvgz.

De klacht is gericht tegen de uitvoering door de zorgverantwoordelijke van verplichte zorg, in de vorm van medicatie, zoals neergelegd in de beslissing van 18 januari 2021.

Op grond van de artikelen 3:1 en 3:3 Wvvgz kan ondanks verzet van de betrokkene daartegen, verplichte zorg worden verleend indien daarvoor een juridische grondslag is en indien het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis leidt tot ernstig nadeel. Hierbij geldt dat dit een uiterste middel is, dat er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn, er geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn, het verlenen van verplichte zorg, gelet op het beoogde doel van verplichte zorg evenredig is en redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is.

Wat onder ernstig nadeel wordt verstaan, staat in artikel 1:1, lid 2 van de Wvvgz. Het gaat om het bestaan van of aanzienlijk risico op:

- a. levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële schade, ernstige verwaarlozing of maatschappelijke teloorgang, ernstig verstoorde ontwikkeling voor of van betrokkene of een ander;
- b. bedreiging van de veiligheid van betrokkene al dan niet doordat hij onder invloed van een ander raakt;
- c. de situatie dat betrokkene met hinderlijk gedrag agressie van anderen oproept;
- d. de situatie dat de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is.

Indien sprake is van (onder meer) het voorgaande kan de verplichte zorg vervolgens worden verleend om:

- a. een crisissituatie af te wenden,
- b. ernstig nadeel af te wenden,
- c. de geestelijke gezondheid van betrokkene te stabiliseren,
- d. de geestelijke gezondheid van betrokkene dusdanig te herstellen dat hij zijn autonomie zoveel mogelijk herwint, of
- e. het stabiliseren of herstellen van de fysieke gezondheid van betrokkene in het geval diens gedrag als gevolg van zijn psychische stoornis leidt tot ernstig nadeel daarvoor.

De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen constateert dat ten aanzien van klager een voortgezette crisismaatregel is genomen, geldend tot en met 3 februari 2021, waarin als vorm van verplichte zorg onder meer is opgenomen het toedienen van medicatie.

Klager geeft aan dat er met hem niets aan de hand is en heeft uitgelegd waarom hij handelt zoals hij handelt. De klachtencommissie kijkt hier anders tegenaan dan klager en vindt de duiding door verweerders van klagers gedrag als zijnde voortkomend uit een psychische stoornis wèl overtuigend. Ook is de klachtencommissie met verweerders van oordeel dat deze psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt, zoals ernstige maatschappelijke teloorgang. Dit blijkt uit dat wat besproken is op de zitting en het dossier.

De klachtencommissie is verder van oordeel dat ook gelet op informatie over de periode voorafgaand aan de crisismaatregel en opname van klager, voldoende duidelijk is dat er geen andere middelen beschikbaar zijn om het ernstig nadeel af te wenden. De behandeling voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid.

Verweerster 1 heeft ter zitting daarnaast goed verwoord waarom zij het aannemelijk acht dat klager verminderd in staat is om te komen tot een redelijke waardering van zijn belangen inzake medicamenteuze behandeling van het ziektebeeld en dat zij hiervoor aandacht heeft.

De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen oordeelt dat er momenteel geen perspectief is voor ambulante en vrijwillige zorgverlening, dat er sprake is van maatschappelijke teloorgang waardoor ernstig nadeel voor klager dreigt en verklaart de klacht over het toepassen van verplichte zorg in de vorm van medicatie **ongegrond**.

Er is geen aanleiding om het verzoek tot schadevergoeding verder inhoudelijk te behandelen omdat dit wordt afgewezen.

### **Beoordeling**

De Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen verklaart de klacht over het toepassen van verplichte zorg in de vorm van medicatie **ongegrond**.

Voorts wijst de Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen het verzoek tot schadevergoeding af.

### **Vervolg**

Conform artikel 10:7 Wvggz kan betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van de betrokkene nadat de beslissing door de Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen is genomen, een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift worden ingediend bij de Rechtbank Groningen ter verkrijging van een beslissing op de klacht.

Aldus gegeven te Winschoten op 21 januari 2021, door de voorzitter en de leden, in aanwezigheid van de ambtelijk secretaris.



-----  
ambtelijk secretaris klachtencommissie

Secretariaat:  
Regionale klachtencommissie Wvggz Groningen  
Postbus 128  
9470 AC ZUIDLAREN

**Deze uitspraak is verstuurd op 5 februari 2021.**